

Protokol o hodnocení kvalifikační práce

Název diplomové práce: DESIGNOVÁ IMPROVIZACE

Práci předložil student: BcA. Lucia DEVETÁKOVÁ

Studijní obor a specializace: Sochařství, specializace Keramika

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: MgA. Šárka Basjuk Koudelová

1. Cíl práce

Lucia Devetáková v textové části diplomové práce na několika místech popsala, jak se v tvůrčím procesu proměňoval a formoval její cíl. Od strohého pocitu o „volném souboru objektů“, přes „objekty, na které bude malovat obrazy“, přirozeně dospěla k intuitivní práci s hmotou hlíny, engobami a glazurami a k metaforickému přiřazování významů použitým materiálům. Oceňuji snahu se co nejvíce osvobodit od vlastních očekávání a zejména osobní rozhodnutí vrátit se po cenné zkušenosti s užitou keramikou k volnému umění. Skrze zkoumání vlastních snů i tematiky nevědomí, mystických archetypálních vzorů i kolektivního podvědomí, svůj záměr prozatím definitivně formuluje jako potřebu „vyjádřit tvořivou sílu přírody a všechny navrstvené symboly“. Lucia si je dobře vědomá aktuálnosti média keramiky v kontextu současného umění a její schopnosti překračovat hranice mezi řemeslem, designem a uměním. Přesto považuji formu, jakou je většina objektů Luciiny působivé instalace vytvořena, za nedostatek v celkovém výsledku. Myslím si, že tu zajímavou propast mezi užitým a volným uměním, mezi odtažitým a ergonomickým a mezi vágním a ilustrovaným,

Lucia ještě zcela neprobádala. Jsem si ale jistá, že k tomu má ty nejlepší předpoklady i schopnosti a věřím, že bude v práci na tématu, lépe řečeno na pomyslném oborovém rozhraní designu a umění, pokračovat i po ukončení studia.

2. Stručný komentář hodnotitele

Jednou z výrazných tendencí v současném umění tvoří neo – symbolismus a neo – surrealismus. Zejména v regionu východní a severní Evropy vede složitá světová situace a krize na mnoha úrovních k obratu směrem od nezávazných témat nebo přímého popisování reality k zájmu o podvědomí a metaforická zobrazení námětů, jejichž charakter se nedaří popsat přímo, případně se mu vyhýbáme. Lucia se o výklad snů, svět za hranicí vědomí, mystiku, osobní i naši společnou mytologii, zajímala již před zahájením práce na diplomovém souboru objektů, což dokazuje hloubkou uvažování i četbou C. G. Junga, Alejandra Jodorowského a dalších. Svůj nepovrchní zájem přetavuje ve zkoumání sebe sama i zpytování vlastních snů. Psychologická práce s vrstvami vlastní osobnosti se tak proplétá s jejím tvůrčím procesem a je jasné proč si příznačně vybrala okouzující a neokoukanou hlínu černé barvy. Přesto si myslím, že jí tato tématická předpřipravenost přinesla komplikaci, vztahující se k formálním problémům popsaným výše. Lucia svoji práci začala intuitivně, nechala se vést materiálem hlíny. Tyto první, v podstatě téměř náhodné tvary až zpětně rozpoznala coby upomínky na vlastní sny a dokonce v nich našla opakující se vzorec. Je to ale skutečně vzorec, pevně propojený s jejím vlastním vizuálním uvažováním? Mám dojem, že jde spíše o formální manýru, která bohužel Lucii prozatím překryla skutečné bohatství, které její překvapivě přesná snová imaginace skrývá. Ačkoliv chápu fascinaci atavistickými atributy hlíny a fatalismus sochy, vznikající každým dotykem, za kvalitnější považuji ty objekty, u kterých se Lucia více drží konkrétní představy. Jsou to např. zmíněné polička se šneky, objekt *Pálení duše* a nejrozměrnější, působivý sloup organického tvarosloví, jehož krása, za kterou se skrývají jednotlivá patra a oddělené šuplíčky, by podle mého názoru obstála jako samostatná diplomová práce. I přes tuto kritiku považuji celkovou instalaci za zdařilou. Objekty, které považuji za slabší, ve scénografii celku působí jako materie, z jejichž stěpů se skládají konkrétnější tvary a následují tak Luciin postup při práci – tedy pomyslné objevování tvarů z plochy plátu, respektive jejich vyvolávání z našeho podvědomí. Je také možné, že moje očekávání surrealisticky imaginativní optikou zabarvila zmínka o Toyen. Pokud bych hledala malířskou asociaci, při pohledu na Luciiny tahy štětce a především na tvarosloví, evokující modely pro veřejnou plastiku 60. – 70. let, vzpomenu si na práci Jana Kotíka ze stejné doby, kdy tvořil pod vlivem tzv. nové figurace. V popředí Kotíkova zájmu byl vztah člověka s univerzem a napětí mezi figurálním a abstraktním zobrazením, plochým a trojrozměrným.

Dokumentace starších prací dokládá, že Lucia je i talentovanou malířkou, doporučuji proto Kotíkovu práci její pozornosti.

Nakonec bych Luciu ráda ocenila za smělost, se kterou přistupovala k práci i upřímnost s jakou píše o niterných tématech.

3. Vyjádření o plagiátorství

Díla Lucii Devetákové rozhodně nejsou plagiátem ani kopií práce jiného umělce.

4. Navrhovaná známka a případný komentář

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně nebo velmi dobře.

Otázky k zodpovězení:

Jsou tvoje objekty víc „hmatatelné nebo abstraktní“? Co tyto termíny vlastně pro tebe představují?

Jsi si vědomá, že za výsledek tvé práce lze (zvláště ve smyslu úvodního motta tvé práce „less is more / less is bore“, tedy absolutní svobody ve vyjadřování) považovat jak instalaci nebo jednotlivé objekty, tak fotografie se světelnou atmosférou nebo dokonce performance?

Datum: 22. května 2022

Podpis: MgA. Šárka Basjuk Koudelová